

դաշնակցական-ժողովրդական դործակցութիւնը: Այս հոգի վրա և սկսեցին բանակցութիւնները:

Բանակցութիւնների ընթացքում ժողովրդականներին աւելի հետաքրքրում էր նախարարական ակումբների թիւը, քան քաղաքական սկզբունքային հարցերը: Նրանք պնդում էին, որ իրենց յանձնաժողովն արտաքին, ելեմտական, դատական և հանրային կրթութեան նախարարութիւնները, իսկ գինւորական նախարարը լինի անկուսակցական մէկը: Վերջին չորս կէտերը Դաշնակցութիւնն ընդունեց, իսկ արտաքին դործոց նախարարութիւնը վերապահեց իրեն:

Ընդհանուր-սկզբունքային խնդիրներից ժողովրդականները մինչև վերջ պնդեցին մէկ կէտի վրա — որ հոգային հարցի լուծումը յետաձգել մինչև Սահմ. ժողով կամ համաժողովրդական քէչով ընտրած խորհրդարանի դումարումը: Դաշնակցութիւնը այս հարցում գիշեց:

Ժողովրդականները առարկում էին և՛ Արամի ու Ա. Խատիսեանի կառավարական կազմի մէջ մտնելու դէմ. այս պահանջը Դաշնակցութիւնը մերժեց:

Ի վերջոյ, կօալիցիան դուրս եկաւ և Հայ. Խորհրդի նոյ. 4-ի նիստում՝ դաշնակցական ու ժողովրդական պատգամաւորների քէչներով ընդունեց Յ. Քաջազնունիի կառավարութեան հրաժարականը և Դ. Զուրեանի ու Հ. Աղատեանի կրքոտ քննադատութիւններից յետոյ յանձնարարեց նոյն Քաջազնունիին կազմել նոր կառավարութիւն: Նոյն նիստում հէնց Քաջազնունին յայտարարեց նոր կառավարութեան կազմը. անպորտֆէյլ վարչապետ՝ Յ. Քաջազնունի (դաշն.), արտաքին դործոց նախարար՝ Ս. Տիգրանեան (դաշն.), օգնական՝ Գ. Մելիք-Ղարադէոգեան (ժող.), ներքին դործոց՝ Արամ (դաշն.), գինւորական՝ զօր. Յ. Հախվերդեան (անկ.), ելեմտական՝ Ա. Էնֆիաջեան (ժող.), արդարադատութեան՝ Ս. Յարութիւնեան (ժող.), հանրային կրթութեան՝ Մ. Աթաբէգեան (ժող.), պարենաւորման՝ Լ. Ղուլեան (ժող.), խնամատարութեան՝ Խ. Կարճիկեան (դաշն.):

Պետական վերահսկիչ Հայ. Խորհրդի կողմից, սոց.—յեղ. և սոց.—դեմ.—ների ձեռնպահութեամբ, ընտրուեց Մինաս Բերբերեանը (ժող.):

Ինչպէս ցոյց են տալիս անունները, կառավարութիւնը բաւական ուժեղ կազմ ունէր: Բոլոր նախարարները զարգացած ու հեղինակաւոր դործիչներ էին: Ժողովրդականների մէջ կենտրոնական անձը Ս. Յարութիւնեանն էր՝ Թիֆլիսի յայտնի փաստաբաններից մէկը, պատրաստած, Հայաստանի պայմաններն ու հայ իրականութիւնը լաւ ճանաչող, աշխատունակ ու հայ բուրժուական խաւերում մեծ ազդեցութիւն ունեցող մի դործիչ: Հայկական ու ռուսական շրջաններում լայն կապեր ունեցող, գրական ու հասարակական ջիղի տէր, հայրենասէր ու ձեռնհաս դործիչ էր և պետական վերահսկիչ Մ. Բերբերեանը:

Նոր կառավարութիւնը հասարակութեան կողմից ընդունեց, իբրեւ մի քայլ դէպի աջ, գիշում բուրժուական խաւերին. «Հայաստանի Խորհրդի